

Efter erstatningsansvarsloven udbetales erstatning og godtgørelse derimod som kapitalerstatninger, og der er derfor et væsentligt større behov for at træffe afgørelser, der ikke senere skal revideres.

Efter lovens § 11 kan en afsluttet sag om godtgørelse for varigt mén eller erstatning for erhvervsevnetab genoptages på skadelidtes begæring, hvis der indtræder uforudsete ændringer i skadelidtes helbredstilstand, således at skadelidtes méngrad eller erhvervsevnetabsprocent må antages at være væsentlig højere end først antaget. Ved genoptagelse af sagen kan spørgsmålet om méngraden og erhvervsevnetabsprocenten på ny begæres forelagt for Arbejdsskadestyrelsen efter bestemmelsen i § 10.

Hvis erhvervsevnetabsprocenten viser sig at være højere end først antaget, men dette ikke skyldes ændringer i helbredstilstanden, kan sagen således ikke genoptages.

Reglen i lovens § 11 omfatter alene afgørelser om erstatning for varige følger af skaden (erstatning for varigt mén og erhvervsevnetab).

Den begrænsede adgang til at genoptage erstatningssager efter erstatningsansvarslovens § 11 er navnlig blevet kritiseret for at modvirke bestræbelserne på at fastholde flest mulige skadelidte på arbejdsmarkedet, jf. herved betænkningen side 68.

Det kan således anføres, at bestemmelsen medfører en urimelig forskelsbehandling mellem de skadelidte, der forsøger at fastholde deres tilknytning til arbejdsmarkedet, og de skadelidte, der med det samme opgiver deres arbejde.

For den, der fortsætter med at arbejde, vil erhvervsevnetabet ofte blive fastsat til mindre end 15 procent, således at den skadelidte ikke får nogen erhvervsevnetabsberstatning, jf. erstatningsansvarslovens § 5, stk. 3. Hvis den pågældende efter få år må konstatere, at han eller hun alligevel ikke er i stand til at opretholde en væsentlig og varig tilknytning til arbejdsmarkedet, kan sagen ikke genoptages, idet der ikke er indtrådt uforudsete ændringer i den pågældendes helbredstilstand. Den, der straks opgiver tilknytningen til arbejdsmarkedet, har derimod mulighed for med det samme at få erstattet det fulde erhvervsevnetab.

Arbejdsgruppen foreslår på denne baggrund, at adgangen til at genoptage sager om erstatning for varige følger udvides, således at ikke kun ændringer i helbredstilstanden kan begrunde, at sagen genoptages, og således, at genoptagelsesadgangen også for de varige skaders vedkommende kommer til at svare til, hvad der følger af almindelige processuelle grundsætninger om materiel retskraft. Genoptagelse skal således efter arbejdsgruppens forslag være betinget af, at de fakti-

ske omstændigheder ændrer sig væsentligt i forhold til dem, der blev lagt til grund ved sagens afgørelse. En ændret vurdering af erhvervsevnetabet, f.eks. fordi det viser sig, at den pågældende alligevel ikke kan bevare sin tilknytning til arbejdsmarkedet, vil dermed også kunne føre til genoptagelse.

Efter arbejdsgruppens forslag skal det fortsat kun være skadelidte, der kan begære sagen genoptaget.

Arbejdsgruppen foreslår, at en sag ikke skal kunne kræves genoptaget alene med henblik på yderligere erstatning for helbredelsesudgifter og andet tab eller yderligere godtgørelse for svie og smerte. Disse erstatningsposter skal efter forslaget kun kunne ændres, hvis sagen genoptages vedrørende andre poster, og kun hvis der er sket uforudsete ændringer i skadelidtes helbredstilstand.

Det foreslås endvidere, at retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke skal kunne genopstå, hvis der tidligere er fastsat en erhvervsevnetabsprocent på 15 eller derover, idet den skadelidte i så fald på genoptagelsestidspunktet vil være overgået fra erstatning for midlertidigt tab (tabt arbejdsfortjeneste) til erstatning for varigt tab (erhvervsevnetab).

Der henvises til betænkningen side 68 ff.

Justitsministeriet er enig i, at hensynet til så vidt muligt at fastholde de skadelidtes tilknytning til arbejdsmarkedet taler for at lempe den gældende genoptagelsesregel i § 11. Hensynet til de skadelidte taler også for, at erstatningssager bør kunne genoptages i tilfælde, hvor der er udbetalt en vis erhvervsevnetabsberstatning, men hvor det efter nogen tid viser sig, at erhvervsevnetabet – selv om helbredstilstanden er uændret – er væsentligt større end først antaget.

Det er fortsat et væsentligt hensyn, at erstatningssager bør afsluttes endeligt inden for rimelig tid. Med arbejdsgruppens forslag om ophævelse af stationærtidspunktet og indførelse af en mulighed for at træffe midlertidige afgørelser om erhvervsevnetabet, skabes imidlertid en retstilstand, der sikrer, at der i langt de fleste tilfælde træffes materielt rigtige afgørelser allerede første gang, således at behovet for at genoptage sager om erstatning for varige følger vil blive mindre.

Justitsministeriet kan på den anførte baggrund tiltræde arbejdsgruppens forslag om en udvidelse af genoptagelsesadgangen for så vidt angår de varige skader, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet er endvidere enig med arbejdsgruppen i, at der er behov for i loven at regulere adgangen til genoptagelse også for så vidt angår erstatning for midlertidige følger af skaden. Der bør ikke kunne blive tale om genoptagelse af et betydeligt antal